

Evropská civilizace a svět

LS 2022/23

Pokyny ke zkuškovému testu:

I. Nastudujte si (zopakujte si) význam níže uvedených odborných **pojmu** tak, abyste je byli/y schopni/y stručně charakterizovat (příp. i blíže vysvětlit u ústní zkoušky); použijte k tomu literaturu (oborové slovníky a příručky) uvedené v doporučené literatuře ke kurzu na oborových stránkách (https://www.hks.re/wiki/ls2023:evropska_civilizace_a_svet#literatura) v bodě 7.

diaspora – globalizace – hybridita – imperialismus – kulturní difuze – kolonialismus – kreolizace – multikulturalismus – neokolonialismus – okcidentalismus – orientalismus – půlené identity – postkolonialismus – postmoderna – transnacionalismus – transkulturalita – synkretismus

pozn.: a) v doporučených příručkách nejsou tyto pojmy vždy uváděny v tomto tvaru, tj. v podobě jednoslovného substantiva, někdy jsou uváděna jako adjektiva (např. „transkulturalita“, ale „transkulturní [...]“), a v tom případě často ve spojení se základním substantivem, ke kterému se vztahují (těch může být i vícero: např. „transkulturní studia [či vztahy, identita, ap.]“), a potom jsou ve slovnících někdy řazena podle tohoto substantiva (např. „půlené identity“ nebudou pod P, ale pod I jako „identity, půlené“).
b) věnujte pozornost i variantám ve světových jazycích, hlavně v angličtině.
c) je třeba brát zřetel na to, že některé tyto pojmy mají vícero významů či významových odstínů: buď v různých oborech (tj. v různých oborech jsou užívána jinak, protože pro jiné účely) nebo školách (myšleny jsou metodologické školy) nebo u různých autorů anebo se také časem vyvíjejí (tj. v původním pojetí u autora, který je první definoval a uvedl do vědeckého aparátu, jsou chápána nějak, a v dalším užívání u dalších autorů je jejich význam posouván a korigován).

II. Měli/y byste vědět, resp. mít přehled **či ta která země byla kolonií** (např. že Indie byla kolonií Velké Británie, Maroko Francie, Mexiko Španělska atd.); tento přehled nejlépe získáte prostřednictvím historických map s tématem kolonialismu, nechávám na vás, jaké si vygooglujete (doporučená hesla anglicky: map of colonialism, map of colonial Africa, America, ... World, map of colonial Empires, atp. – analogicky česky či v jiných jazycích).

pozn.: a) tyto mapy se samozřejmě vztahují k jednotlivým časovým obdobím (někdy se u jedné země vystřídalo více koloniálních nadvlád, ale nám jde o tu dominantní), existují ale i časově průřezové (např. https://commons.princeton.edu/mg/wp-content/uploads/2017/04/European_Colonialism_1500_AD_to_2000.jpg), ale při nich si je potřeba uvědomit, že takhle to neexistovalo ve stejném čase! Pro zachycení vzestupu a pádu jednotlivých impérií existují i názorná videa na Youtube (např. https://www.youtube.com/watch?v=ihD3_Nm8qA).

b) pro zopakování si faktografie týkající se kolonialismu můžete, kromě doporučené literatury, použít také třeba web dejepis.com (pomocí vyhledávače vpravo nahoře si je potřeba najít části týkající se kolonialismus, vyhledávač má našeptávač), příp. i wikipedii; velmi názorná a

přítom stručná je ale i tato prezentace:

https://is.muni.cz/el/1431/podzim2010/Z0099/ode/17750934/17750975/Oujezdsky_Michal-Kolonialni_minulost_Afriky_a_jeji_dusledky_prezentace_.pdf

III. Měli/y byste umět přiřadit **starší koloniální názvy** měst či zemí ap. k současným aktuálním, minimálně tyto:

Barma – Batavia – Bečuánsko – Ceylon – Formosa - Horní Volta – Kočičína – Leopoldsville – Nová Anglie – Nová Francie – Nové Španělsko – Nový Amsterdam – Port Arthur – Rhodesie – Saigon – Tanganika – Ujguristán (Ujguristán) – Viktorijino jezero

+ starší názvy, domorodé názvy, starší české názvy či naopak nové názvy šířící se v českém prostoru díky přejímání anglického přepisu domorodých názvů:

Al-Iskandarija – Beijing – Habeš – Kairo – Mumbai – Nippon – Persie – Siam

+ názvy oblastí (umět je rámcově vymezit)

Blízký východ – Dálný východ – Frankofonie – Indočína - Latinská Amerika – Lusofonie – Magreb – Střední východ – Subsaharská Afrika – Západní Indie

pozn.: ke „třem východům“ srov. tuto mapu

<https://abagond.files.wordpress.com/2013/04/slide7.jpg>